

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Όνοματεπώνυμο:	Χατζηδάκη Ασπασία
Ημερομηνία γέννησης:	09/05/1964
Επαγγελματική Ιδιότητα:	Καθηγήτρια Α' βαθμίδας Π.Τ.Δ.Ε Παν/μίου Κρήτης
Αντικείμενο βάσει ΦΕΚ διορισμού:	<i>Κοινωνιογλωσσολογικές διαστάσεις της διγλωσσίας και διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (29/9/2020, ΦΕΚ 1524/Γ')</i>
Διεύθυνση εργασίας:	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, 741 31 Ρέθυμνο
Ηλεκτρονική διεύθυνση:	aspahatz@uoc.gr

ΣΠΟΥΔΕΣ

- 1986: Πτυχίο του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με ειδίκευση στη Γλωσσολογία (βαθμός "Άριστα", 8 32/33).
- 1987: Master of Arts in Theoretical Linguistics από το Πανεπιστήμιο του Reading, Ηνωμένο Βασίλειο.
- 1994: Ph.D. από το Vrije Universiteit των Βρυξελλών στη Γλωσσολογία (με υποτροφία του Ι.Κ.Υ.). Τίτλος διατριβής: "*Patterns of Ethnic Language Use among Second-Generation Greek Immigrants in Brussels*".

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

- Φιλολόγος στη Β' βάθμια εκπαίδευση (1995-1997)
- Ερευνήτρια στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (με απόσπαση από τη Β' θμια εκπαίδευση, 1997-2000)
- Διδάσκουσα σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80:
 1. στο Τμήμα Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κομοτηνή τα μαθήματα *Γενική γλωσσολογία I και II* και *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας I και II* (1996-1998, πέντε εξάμηνα)
 2. στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μ.Μ.Ε. του Α.Π.Θ. τα μαθήματα *Γλωσσολογία (Κοινωνιογλωσσολογία)* και *Εισαγωγή στο δημοσιογραφικό λόγο* (1996-1997, δύο εξάμηνα)
 3. στο Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης τα μαθήματα *Γενική γλωσσολογία και Διγλωσσία και δίγλωσση εκπαίδευση* (χειμ. εξάμηνο 1998-1999 και χειμ. εξάμηνο 1999-2000).

- Επαγγελματική απασχόληση στο Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης
- Δεκέμβριος 1999: Εκλογή στο Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης στη βαθμίδα του Επίκουρου καθηγητή
- Μάρτιος 2000: Διορισμός στο Π.Τ.Δ.Ε.
- 2003: Μονιμοποίηση στη βαθμίδα του Επίκουρου καθηγητή
- Απρίλιος 2013: Εκλογή στη βαθμίδα του Αν. Καθηγητή
- Οκτώβριος 2013: Διορισμός στη θέση του Αν. Καθηγητή

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Κοινωνιογλωσσολογία με έμφαση σε φαινόμενα που προκύπτουν από τη γλωσσική επαφή (ατομική & κοινωνική διγλωσσία, γλωσσική διατήρηση, γλωσσική μεταστροφή, εναλλαγή κωδίκων, κ.α.)
- Διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας
- Εκπαίδευση μειονοτήτων/Διαπολιτισμική παιδαγωγική (στη διατομή της με τη διδασκαλία και τη γλωσσική ανάπτυξη)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα:

I. Ως ερευνήτρια¹

- **Μάρτιος 1996-Σεπτέμβριος 1996 και Οκτώβριος 1997-Μάρτιος 2000**

Διεξαγωγή κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας για τις ελληνικές διαλέκτους της περιοχής της Μαριούπολης (Ουκρανία) ως Επιστημονική συνεργάτις του *Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας*. (βλ. και σχετικές δημοσιεύσεις)

- **Ιούνιος 1997 - Μάρτιος 1998**

Συμμετοχή ως κοινωνιογλωσσολόγος στο Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ I «**Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων**» με επιστημονικώς υπεύθυνη την Καθ. Α. Φραγκουδάκη (αντικείμενο: η διερεύνηση των *στάσεων και των γλωσσικών πρακτικών μαθητών* της μειονότητας στη Θράκη μέσω επιτόπιας έρευνας/ συνεντεύξεων).

- **Ιούλιος 2002-Δεκέμβριος 2004 και Οκτώβριος 2005-Ιούνιος 2007**

Συμμετοχή στο πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ II «**Ένταξη Παιδιών Ομογενών στο Σχολείο-Παιδεία Ομογενών**» με Επιστημονικώς Υπεύθυνο τον Καθ. Μιχ. Δαμανάκη, ως υπεύθυνη για την ομάδα συγγραφής διδακτικού υλικού για ομογενείς μαθητές

¹ Βλ. βεβαιώσεις ΕΛΚΕ στο αρχείο Η.6.

Γυμνασίου (σειρά Πράγματα και Γράμματα, βιβλία «Βήματα Μπροστά 1», «Βήματα Μπροστά 2» και «Βήματα Μπροστά 3»). (βλ. και σχετικές δημοσιεύσεις)

- **Ιανουάριος 2011-Δεκέμβριος 2013**

Συμμετοχή στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ «**Ελληνόγλωσση διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)**» ως υπεύθυνη ομάδας παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού για εξ αποστάσεως μάθηση (e-learning) για το επίπεδο B2 της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (βλ. Περιβάλλον Μαθητή "Γλώσσα" στο elearning.ediamme.uoc.gr)

- **Σεπτέμβριος 2012- Αύγουστος 2015**

Μέλος της Κύριας Ερευνητικής Ομάδας 3 στην πρόταση με τίτλο: «**Διγλωσσία και Δίγλωσση Εκπαίδευση: Η ανάπτυξη γλωσσικών και γνωστικών δεξιοτήτων σε διάφορους τύπους διγλωσσίας**» που υλοποιείται στο πλαίσιο του Έργου «Θαλής» από το Α.Π.Θ. με επιστημονικά υπεύθυνη την καθηγήτρια του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας κ. Ιάνθη-Μαρία Τσιμπλή (www.diglossia.gr). Αντικείμενο της Κύριας Ερευνητικής Ομάδας 3 είναι: η συλλογή, η καταγραφή και η ανάλυση δεδομένων σχετικών με το εκπαιδευτικό πλαίσιο, τις πρακτικές των εκπαιδευτικών και των γονέων των ποικίλων ομάδων δίγλωσσων μαθητών που θα συμμετάσχουν στην έρευνα. Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης θα μας δώσουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε ένα προφίλ για κάθε τύπο δίγλωσσου πληθυσμού, και θα τροφοδοτήσουν τις αναλύσεις των υπολοίπων ερευνητικών ομάδων, προκειμένου να είναι γίνει ο έλεγχος της επίδρασης ανάμεσα στο είδος διγλωσσίας και τις γλωσσικές και γνωστικές ικανότητες των δίγλωσσων ατόμων.

- **Απρίλιος 2014**

Συμμετοχή στο **Erasmus Intensive programme** με τίτλο "**Language learning and language teaching in multicultural environments: how to bring language diversity and language variation in class**" (**LaDiva**) με επιστημονικά υπεύθυνη την Επίκουρη Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης κ. Μαρίνα Τζακώστα.

Η εκπαίδευση απευθύνεται σε ομάδα αποτελούμενη από φοιτητές και καθηγητές Παιδαγωγικών Τμημάτων της Ε.Ε. (Ολλανδία, Νορβηγία, Λετονία, Λιθουανία) και αντίστοιχων Τμημάτων που ανήκουν στον πανεπιστημιακό χάρτη ERASMUS (Τουρκία). Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η μελέτη της γλωσσικής ανάπτυξης παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας σε πολυπολιτισμικά και πολυγλωσσικά περιβάλλοντα και η παραγωγή ψηφιακού υλικού διδασκαλίας των δεύτερων γλωσσών στις χώρες οι οποίες συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Το παραχθέν γλωσσικό υλικό είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο. (<http://www.ip-ladiva.com>)

- **Μάιος 2019-Δεκέμβριος 2020**

Συμμετοχή στο πρόγραμμα **KA2 – Cooperation for innovation and the exchange of good practices – Capacity Building in the field of Higher Education** με τίτλο "**Refugee Teaching Certification Programme for Egyptian and Refugee Teachers Enabled by Blended Learning**" (**RefTeCp**) ως μέλος της ερευνητικής ομάδας του Πανεπιστημίου Κρήτης με υπεύθυνη την κα Κανέλλα Κωστούλα. Η συνεισφορά μου έγκειται στα εξής:

- (α) συμμετοχή στον εντοπισμό αναγκών, προτύπων, δεξιοτήτων και δεικτών επιτυχίας για την εκπαίδευση παιδιών με προσφυγικό υπόβαθρο στην Αίγυπτο (WP2- D2.1, D2.3)

- (β) παραγωγή διδακτικού υλικού για την εκπαίδευση εκπαιδευτικών (WP3-D3.2) και
- (γ) ανατροφοδότηση πάνω σε σχέδια μαθήματος και διδακτικές δραστηριότητες των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών (WP4- D4.4)

II. Ως Επιστημονικώς Υπεύθυνη ή Υπεύθυνη έργων και δράσεων²

Σεπτέμβριος 2001-Δεκέμβριος 2004 και Νοέμβριος 2005-Δεκέμβριος 2007: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ II «Πρακτική Άσκηση φοιτητών» του Π.Τ.Δ.Ε. του Παν/μίου Κρήτης. Ιδιαίτερο έργο: η εποπτεία και η καθοδήγηση όσων φοιτητών/-τριών ασχολήθηκαν με τη στήριξη αλλοδαπών μαθητών στην κατάκτηση της Ελληνικής.

Ιανουάριος 2007- Μάιος 2008: Υπεύθυνη για την οργάνωση και την υλοποίηση των επιμορφωτικών δράσεων στο υποέργο «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση» για την περιφέρεια Κρήτης. (βλ. και σχετική δημοσίευση)

Μάρτιος 2012 έως Δεκέμβριος 2014: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το Έργο ΕΣΠΑ (ΚΑ 3179) «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» με προϋπολογισμό άνω των 3.000.000 ευρώ (Πληροφορίες για το έργο παρέχονται στην ιστοσελίδα του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. (<http://ediamme.edc.uoc.gr/ellinoglossi>)).

15/09/2014- 31/08/2022: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 4198 «Υποτροφίες των μεταπτυχιακών φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης»

01/05/2015- 30/09/2015: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 4228 «Θερινό Σχολείο: Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας 2015»

01/05/2016- 30/11/2016: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 4518 «Θερινό Σχολείο: Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας 2016»

31/07/2016- 31/12/2016: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το Έργο με ΚΑ 4600 «Θερινό σεμινάριο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού για αλλοδαπούς υπηκόους για το έτος 2016» του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων/ΙΚΥ.

01/05/2017- 15/12/2017: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 4736 «Θερινό Σχολείο: Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας 2017»

01/11/2017- 31/12/2018: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 4886 Επιχορήγηση του ΕΛΚΕ του ΠΚ για την υλοποίηση του έργου Εκσυγχρονισμός των ακαδημαϊκών υποδομών του Π.Τ.Δ.Ε»

22/12/2017- 21/12/2018: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 4949 «Μετακινήσεις προσκεκλημένων ομιλητών - καθηγητών στο 5ο συνέδριο «Σταυροδρόμι Γλωσσών & Πολιτισμού» του ΕΔΙΑΜΜΕ

01/02/2018- 31/12/2018: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με ΚΑ 10001 «5ο Διεθνές Συνέδριο Σταυροδρόμι Γλωσσών και Πολιτισμών': Γλώσσες και Πολιτισμοί στο σχολείο και την οικογένεια»

² Βλ. βεβαιώσεις ΕΛΚΕ στο αρχείο Η.5.

01/05/2018- 15/12/2018: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με **KA 10031** «Θερινό Σχολείο: Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας 2018»

01/01/2019- 31/12/2019: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με **KA 10223** και τίτλο «Διάχυση Αποτελεσμάτων του Συνεδρίου CLC5»

01/01/2019-31/12/2019: Επιστημονικώς Υπεύθυνη για το έργο με **KA 10113** «Τα Αμιγή Ελληνικά σχολεία της Γερμανίας την εποχή της κρίσης: εκπαιδευτικές ιδεολογίες και πρακτικές».

III. Ως επιμορφώτρια³

2002-2014: Συμμετοχή σε πολλά επιμορφωτικά σεμινάρια του ΕΔΙΑΜΜΕ με αντικείμενο τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε μέτριο επίπεδο γλωσσομάθειας (επίπεδο B1-B2 του ΚΕΠΑ) (λ.χ. μαθήματα στα δια ζώσης επιμορφωτικά σεμινάρια ομογενών εκπαιδευτικών τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο επί σειρά ετών στο πλαίσιο του προγράμματος «Παιδεία Ομογενών», διά ζώσης και εξ αποστάσεως επιμορφωτικά σεμινάρια στο πλαίσιο του «Ελληνόγλωσση διαπολιτισμική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Διασπορά», βλ. www.ediamme.edc.uoc.gr/ellinoglossi)

Νοέμβριος 2007-Ιούνιος 2008: Συμμετοχή σε επιμορφωτικό σεμινάριο («Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Β΄θμιας σε θέματα Διαπολιτισμικής εκπαίδευσης») στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών- για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» (ΕΠΠΑΣ) (τίτλος σεμιναρίου: «Διδάσκω κι ερευνώ τη διδασκαλία μου σε μια πολυπολιτισμική τάξη») (βλ. και σχετικές δημοσιεύσεις)

Δεκέμβριος 2011: Συμμετοχή σε δια ζώσης επιμορφωτικά σεμινάρια στο Ηράκλειο (Δράση «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας») του προγράμματος «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών- για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» (ΕΠΠΑΣ, φορέας υλοποίησης Α.Π.Θ.)

Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2012: Συμμετοχή στο εξ αποστάσεως επιμορφωτικό σεμινάριο του ΕΠΠΑΣ για απομακρυσμένες περιοχές με στόχο την επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε θέματα διδακτικής της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στις συμβατικές τάξεις του ελληνικού σχολείου.

Δεκέμβριος 2018- Φεβρουάριος 2019

Συμμετοχή (ως επιμορφώτρια και συντονίστρια ενοτήτων) στο χρηματοδοτούμενο από την UNICEF επιμορφωτικό πρόγραμμα *Teacher capacity building for refugee children in Greece* και ως εκπρόσωπος του ΠΚ σε σύμπραξη τριών Πανεπιστημίων (Θεσσαλίας, Ιωαννίνων, Κρήτης) με συντονιστικό εταίρο το Παν/μιο Θεσσαλίας.

Φεβρουάριος 2020-Φεβρουάριος 2021

Συμμετοχή ως επιμορφώτρια στο εξ αποστάσεως πρόγραμμα «Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης γλώσσας» του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με επ. υπεύθυνη την Καθ. Χ. Βιτσιλάκη.

³ Βλ. σχετικές βεβαιώσεις ΕΛΚΕ.

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

Α. Εισηγήσεις δημοσιευμένες σε πρακτικά Ημερίδων και Συνεδρίων μετά από κρίση

- A1. Hatzidaki⁴, A. (1992).** Greek and French in Contact: the Case of Second-Generation Immigrants in Brussels. Στο *Πρακτικά του 10ου Διεθνούς Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας (Ε.Ε.Ε.Γ.) με τίτλο «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων»*, Θεσσαλονίκη 19-21 Δεκεμβρίου 1991 (σσ. 242-251). Θεσσαλονίκη.
- A2. Χατζηδάκη, Α. (1993).** Social networks and language choice in a bilingual context. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 13ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ.*, Θεσσαλονίκη 7-9 Μαΐου 1992 (σσ. 607-624). Θεσσαλονίκη.
- A3. Hatzidaki, A. (1994).** Lexical Borrowing in Immigrant Varieties of Greek. In Philippaki-Warbuton, I., Nicolaidis, K. & Sifianou, M. (eds), *Themes in Greek Linguistics* (Papers from the First International Conference on Greek Linguistics, Reading, September 1993) (pp.365-372). Amsterdam: John Benjamins.
- A4. Χατζηδάκη, Α. (1995).** Η διατήρηση της Ελληνικής από Έλληνες μετανάστες. Μία κοινωνιο-γλωσσολογική προσέγγιση. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 15ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.*, Θεσσαλονίκη 11-14 Μαΐου 1994 (σσ.686-697). Θεσσαλονίκη.
- A5. Χατζηδάκη, Α. (1996α).** Η ελληνική ως μειονοτική γλώσσα στη Δυτική Ευρώπη, 'ισχυρή' ή 'ασθενής'; Στο *Πρακτικά Ημερίδας με θέμα «'Ισχυρές' και 'ασθενείς' γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση: όψεις του γλωσσικού ηγεμονισμού»*, Θεσσαλονίκη, 25 Απριλίου 1996 (σσ.95-104) Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- A6. Χατζηδάκη, Α. (1996β).** Τα ελληνικά των αποδήμων: προβλήματα περιγραφής και οριοθέτησης και προτάσεις για τη διδασκαλία της Ελληνικής. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 16ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ.*, Θεσσαλονίκη 4-6 Μαΐου 1995 (σσ.564-575). Θεσσαλονίκη.
- A7. Χατζηδάκη, Α. (1999α).** Η ελληνική διάλεκτος της Μαριούπολης: Διατήρηση ή μετακίνηση; Στο Χριστίδης, Α.Φ. (επιμ.), «'Ισχυρές' και 'ασθενείς' γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση: όψεις του γλωσσικού ηγεμονισμού». *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 26-28 Μαρτίου 1997* (σσ.517-524). Αθήνα: Κ.Ε.Γ./ ΥΠ.Ε.Π.Θ.
- A8. Χατζηδάκη, Α. (1999β).** Οι ελληνικές διάλεκτοι της περιοχής της Μαριούπολης (Ουκρανία): μία κοινωνιογλωσσική μελέτη. Στο Δαμανάκης, Μ. & Μιχελακάκη, Θ. (επιμ.), *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό. Πρακτικά Πανελληνίου-Πανομογενειακού συνεδρίου, Ρέθυμνο, 26-28 Ιουνίου 1998* (σσ.383-393). Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.
- A9. Χατζηδάκη, Α. (1999γ).** Ο περιοριστικός όρος της ισοδυναμίας (equivalence constraint). Στοιχεία από την εναλλαγή κωδίκων μεταξύ Ελληνικής και Γαλλικής. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 19ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ.*, Θεσσαλονίκη, 23-25 Απριλίου 1998 (σσ.586-600). Θεσσαλονίκη.

⁴ Μετά το 2002 μεταγράφω το επώνυμό μου ως Chatzidaki, λόγω της αλλαγής τρόπου γραφής του επωνύμου στο διαβατήριό μου.

- A10. Χατζηδάκη, Α. (2000α).** Αλλόγλωσσα παιδιά σε μονόγλωσσες τάξεις: σκέψεις για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα πλαίσια του «κανονικού» μαθήματος. Στο Αντωνοπούλου, Ν., Τσαγγαλίδης, Α., & Μουμτζή Μ. (επιμ.), *Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας. Αρχές-προβλήματα-προοπτικές. Πρακτικά διημερίδας, Θεσσαλονίκη, 2-3 Απριλίου 1999* (σσ.397-403). Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- A11. Χατζηδάκη, Α. (2000β).** Η εκπαίδευση των παλιννοστούντων μαθητών στην Ελλάδα. In Christodoulou, N. & Pavlou, P. (eds), *Problems and Challenges of Repatriation. Conference Proceedings, organized by the Research and Development Center- Intercollege and the Department of Foreign Languages and Literatures, University of Cyprus, Nicosia, 19-20 March 2000* (pp.21-31).
- A12. Χατζηδάκη, Α. & Γακούδη, Α. (2000).** Η διδασκαλία της ελληνικής σε τάξεις 'μεικτής δυναμικότητας'. Στο Γεωργογιάννης, Π. (επιμ.), *Η Ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα. Μια διαπολιτισμική προσέγγιση (2ο Διεθνές συνέδριο, Πανεπιστήμιο Πατρών, Π.Τ.Δ.Ε. -Κ.Ε.Δ.Ε., Πάτρα 25-27 Ιουνίου 1999)* (Τόμος III, σσ.138-151). Πάτρα.
- A13. Χατζηδάκη, Α. (2001).** Για μια διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας 'με έμφαση στο περιεχόμενο'. Στο Βάμβουκας, Μ. & Χατζηδάκη, Α. (επιμ.), *Μάθηση και διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής και ως δεύτερης γλώσσας. Πρακτικά συνεδρίου του Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 6-8 Οκτωβρίου 2000* (τ.Β', σσ.393-403). Αθήνα: Ατραπός.
- A14. Χατζηδάκη, Α. (2002).** Η συμβολή της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας στη διδασκαλία της γλώσσας σε μειονότητες: ένα σχέδιο μαθήματος. Στο Τρέσσου, Ε. & Μητακίδου, Σ. (επιμ.), *Η διδασκαλία της γλώσσας και των μαθηματικών. Εκπαίδευση γλωσσικών μειονοτήτων* (σσ.245-252). Θεσσαλονίκη: παρατηρητής.
- A15. Κυριαζής, Δ., & Χατζηδάκη, Α. (2005).** Στάσεις Αλβανών μεταναστών απέναντι στη διγλωσσία των παιδιών τους. Στα *Πρακτικά 6ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Ελληνική Γλωσσολογία, Ρέθυμνο, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003* (τ. Β', σσ.860-868). Ρέθυμνο.
- A16. Χατζηδάκη, Α. (2007α).** Η συμμετοχή μεταναστών γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους: Οι αντιλήψεις των δασκάλων και οι πρακτικές των γονέων. Στο Ντίνας, Κ. & Χατζηπαναγιωτίδη, Α. (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Η Ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ ξένη. Έρευνα, διδασκαλία και εκμάθησή της», Φλώρινα, 12-14 Μαΐου 2006, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας* (σσ.732-745). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- A17. Σπαντιδάκης, Γ., Βασαρμίδου Δ., & Χατζηδάκη, Α. (2008).** Γνωσιακά εργαλεία για τη συγγραφή επιχειρηματολογικών κειμένων της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: Το παράδειγμα του λογισμικού «Βήματα μπροστά». Στα *Πρακτικά του 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή «Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση» (ΕΤΠΕ και Πανεπιστήμιο της Κύπρου, 25-28 Σεπτεμβρίου 2008)* (σσ.89-96).
- A18. Χατζηδάκη, Α. (2009).** «Βήματα Μπροστά 1,2». Ένα εγχειρίδιο διδασκαλίας για τα ελληνικά ως Δεύτερη Γλώσσα στη Διασπορά. Στα *Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα, 22-23 Οκτωβρίου 2004* (σσ.637-645). Αθήνα: ΕΚΠΑ.
- A19. Θώμου, Π., Χατζηδάκη, Α. & Στύλου, Γ. (2009).** Τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα και η διδασκαλία του λεξιλογίου: θεωρητικές αρχές και ενδεικτική εφαρμογή. Στα *Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης*

Γλώσσας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα 22-23 Οκτωβρίου 2004 (σσ.225-241). Αθήνα: ΕΚΠΑ.

A20. Χατζηδάκη, Α., & Σιταρένιου, Δ. (2009). Η εναλλαγή κωδίκων από μαθητές Νηπιαγωγείου ως έκφραση γλωσσικής ταυτότητας και δημιουργικότητας. Στο *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «2008, Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου: Συνομιλώντας με τις Γλώσσες-πολιτισμούς», Θεσσαλονίκη, 12-14 Δεκεμβρίου 2008.* (σσ.852-863). Θεσσαλονίκη.

A21. Χατζηδάκη, Α. (2010). Η διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης γλώσσας στη Διασπορά: το εγχειρίδιο "Βήματα Μπροστά 3". Στα *Πρακτικά του 13ου Διεθνούς Συνεδρίου «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση- Μετανάστευση- Διαχείριση Συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας», Αλεξανδρούπολη, 7-9 Μαΐου 2010* (Τόμος II, σσ.287-297). Αλεξανδρούπολη.

A22. Χατζηδάκη, Α. (2011). Διδάσκοντας μέσω της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας στις συμβατικές τάξεις: η φιλοσοφία του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και οι πρακτικές των δασκάλων. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά 31ης Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Θεσσαλονίκη, 16-18 Απριλίου 2010* (σσ.565-577). Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

A23. Κοντογιάννη, Δ., & Χατζηδάκη, Α. (2011). Ζητήματα διαπολιτισμικής παιδαγωγικής και επιμόρφωση: το παράδειγμα της επιμορφωτικής παρέμβασης στην περιφέρεια της Κρήτης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση» (2003-08). Στο Οικονομίδης, Β. (εισαγ.-επιμ.), «*Εκπαίδευση & Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις*» Πρακτικά συνεδρίου, Ρέθυμνο, 23-25 Μαΐου 2009, διοργάνωση Π.Τ.Π.Ε. Παν/μίου Κρήτης, Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδας (σσ.886-896). Αθήνα: πεδίο.

A24. Χατζηδάκη, Α., & Κατσαρού, Ε. (2011). Το σεμινάριο «Διδάσκω και ερευνώ σε μια πολυπολιτισμική τάξη»: μια πρόταση επιμόρφωσης σε θέματα διαπολιτισμικής παιδαγωγικής. Στο Οικονομίδης, Β. (εισαγ.-επιμ.), «*Εκπαίδευση & Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις*». Πρακτικά συνεδρίου, Ρέθυμνο, 23-25 Μαΐου 2009, διοργάνωση Π.Τ.Π.Ε. Παν/μίου Κρήτης, Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδας (σσ.897-908). Αθήνα: πεδίο.

A25. Ξενικάκη, Ι., & Χατζηδάκη, Α. (2011). Σχέση διγλωσσικής ανάπτυξης και γλωσσικής χρήσης σε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Στο Μαλαφάντης, Κ.Δ., Ανδρεαδάκης, Ν., Καραγιώργος, Δ., Μανωλίτσης, Γ. & Οικονομίδης, Β. (επιμ.), *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα. Πρακτικά του 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας, Ρέθυμνο, 19-21 Νοεμβρίου 2010* (Τόμος Α', σσ 722-734). Αθήνα: διάδραση.

A26. Χατζηδάκη, Α., & Μαλιγκούδη, Χ. (2012). Γλωσσική πολιτική σε μεταναστευτικές οικογένειες: η περίπτωση των Αλβανών στην Ελλάδα. Στο Ανδρουλάκης, Γ., Μητακίδου, Σ. & Τσοκαλίδου, Ρ. (επιμ.), *Πρακτικά του 1ου Διεθνούς Συνεδρίου «Σταυροδρόμι Γλωσσών & Πολιτισμών. Μαθαίνοντας εκτός Σχολείου»* (σσ.228-244) (οργάνωση: «Πολύδρομο» & Παιδαγωγική σχολή Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη, 8-10 Απριλίου 2011).

A27. Σιταρένιου, Δ., & Χατζηδάκη, Α. (2012). Ο μηχανισμός της διόρθωσης στη συνομιλία κατά την εναλλαγή κωδίκων από δίγλωσσους μαθητές προσχολικής ηλικίας. Στο Γαβριηλίδου, Ζ., Ευθυμίου Α., Θωμαδάκη Ε. & Καμπάκη-Βουγιουκλή, Π. (επιμ.), *Selected Papers of the 10th ICGL (10ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας)* (σσ.1138-1145). Κομοτηνή: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

- A28. Chatzidaki, A. (2012).** Greek Teachers' Practices with regard to Bilingual Pupils: Bridging or Widening the Gap? In Karagiannidou, E., Papadopoulou, Ch.-O., & Skourtou, E. (eds.), *Language Diversity and Language Learning: New Paths to Literacy. Proceedings of the 42nd Linguistics Colloquium, Rhodes 2007* (pp. 159-167). Frankfurt a.M.: Peter Lang Verlag.
- A29. Χατζηδάκη, Α. (2013).** Ελληνόγλωσση Διαπολιτισμική Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά. Στο Λιοναράκης, Α. (επιμ.), *Πρακτικά 7ου Διεθνούς Συνεδρίου Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές* (τ.4, σσ.1-7). Αθήνα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.
- A30. Σπαντιδάκης, Ι., Χατζηδάκη, Α., & Βασαρμίδου, Δ. (2013).** Σχεδιασμός και υλοποίηση του περιβάλλοντος μάθησης της Ελληνικής Γλώσσας - Επίπεδο Β2. Στο Λιοναράκης, Α. (επιμ.), *Πρακτικά 7ου Διεθνούς Συνεδρίου Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές* (τ.4, σσ. 32-39). Αθήνα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης,
- A31. Θώμου, Π., & Χατζηδάκη, Α. (2014).** Διδασκαλία πολυλεκτικών λεξικών μονάδων (multiword units) της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας σε Ηλεκτρονικό Περιβάλλον Μάθησης. In G. Kotzoglou, K. Nikolou, E. Karantzola, K. Frantzi, I. Galantomos, M. Georgalidou, V. Kourti-Kazoullis, Ch. Papadopoulou, & E. Vlachou (eds), *Selected Papers from the 11th International Conference on Greek Linguistics (Rhodes, 26-29 September 2013)* (pp.560-579). University of the Aegean.
- A32. Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σπαντιδάκης, Γ., & Χατζηδάκη, Α. (2014).** Η εκμάθηση της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας μέσα από το πρόγραμμα Κοινοτήτων Μάθησης του Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος για τη Διασπορά. In G. Kotzoglou, K. Nikolou, E. Karantzola, K. Frantzi, I. Galantomos, M. Georgalidou, V. Kourti-Kazoullis, Ch. Papadopoulou, & E. Vlachou (eds), *Selected Papers from the 11th International Conference on Greek Linguistics (Rhodes, 26-29 September 2013)* (pp.760-774). University of the Aegean.
- A33. Σπαντιδάκης, Ι., Βασαρμίδου, Δ., & Χατζηδάκη, Α. (2014).** Προσεγγίζοντας τη Γραμματική στο Συνδυαστικό Δυναμικό Μοντέλο Γλωσσικής Μάθησης της Ελληνικής ως Δεύτερης και ως Ξένης Γλώσσας: επίπεδο Β2. Στα *Πρακτικά 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου ΤΠΕ στην Εκπαίδευση, Ρέθυμνο, 4-6 Οκτωβρίου 2014* (σσ.972-979).
- A34. Kourti-Kazoullis, V., Spantidakis, G., & Chatzidaki, A. (2014).** An electronic learning environment for Greek-language intercultural education in the Diaspora. In INTED2014 Proceedings: *8th International Technology, Education and Development Conference* (pp.1847-1854) (Valencia, Spain, 10-12 March, 2014). Διαθέσιμο στο: <https://library.iated.org/publications/INTED2014/start/1100>
- A35. Chatzidaki, A., Maligkoudi, C., & Mattheoudakis, M. (2015).** Albanian Mother Tongue Courses in Thessaloniki. Parents' perspective. *Albanohellenica 6, Proceedings of the 2nd International Conference of Greek-Albanian/Albanian-Greek Studies* (Tirana, March 27th-28th, 2015). Διαθέσιμο στο:
http://media.wix.com/ugd/5c39e7_0694dcfe01f94a1b8e0fd5684c89fcab.pdf
- A36. Chatzidaki, A. (2016).** Preparing future teachers for dealing with classroom diversity. Στο Γαβριηλίδου, Σ. Γκαϊνταρτζή, Α., Μάρκου, Ε. & Τσοκαλίδου, Ρ. (επιμ.), *Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου «Σταυροδρόμι Γλωσσών & Πολιτισμών. Ζητήματα Δι/ Πολυγλωσσίας, Διαγλωσσικότητας και Γλωσσικών Πολιτικών στην*

Εκπαίδευση», Θεσσαλονίκη, 30-31 Μαΐου 2014 (σσ.21-37). (Θεσσαλονίκη, Παιδαγωγική Σχολή Α.Π.Θ. –«Πολύδρομο», ISBN: 978-618-81315-1-4.

A37. Mattheoudakis, M., Chatzidaki, A., & Maligkoudi, C. (2017). Greek teachers' views on linguistic and cultural diversity In Agathopoulou, E., Danavassi, T. & Efstathiadi, L. (eds), *Selected papers on Theoretical and Applied Linguistics from ISTAL 2015 (International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics, 24-26 April 2015)* (pp.358-371). Thessaloniki: School of English, Aristotle University of Thessaloniki, Available at: <http://ejournals.lib.auth.gr/thal>.

A38. Μαλιγκούδη, Χ. & Χατζηδάκη, Α. (2018). Η πρακτική της διαγλωσσικότητας (tsanslanguaging) στα κοινοτικά αλβανικά σχολεία: μία μελέτη περίπτωσης. Στο Τσοκαλίδου, Ρ. & Κέκια, Μ.Α. (επιμ.), *Πρακτικά 4ου Σταυροδρομιού Γλωσσών και Πολιτισμών «Διδακτικές της πολυγλωσσίας και γλωσσικές πολιτικές»* (σσ. 239-253). Θεσσαλονίκη: Πολύδρομο. ISBN: 978-618-81315-2-1.

A39. Χατζηδάκη, Α. & Μαλιγκούδη, Χ. (2019). Τα κοινοτικά σχολεία ως «ασφαλείς χώροι». Η ανάπτυξη πολυγλωσσικών και μαθησιακών ταυτοτήτων μέσα από την καλλιέργεια της γλώσσας της χώρας καταγωγής. Στο Ανδρούσου, Α., Σφυρόερα, Μ., Βελλοπούλου, Α., Δέλη Σ., Διδάχου, Ε., Κατσικονούρη, Ευ., Σαίτη, Σ. (επιμ.), *Από Εδώ και από Παντού: εκπαιδευτικές αλλαγές και παιδαγωγικές πρακτικές για ένα ανοιχτό σχολείο*. Πρακτικά 11^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου Ο.Μ.Ε.Ρ - Τ.Ε.Α.Π.Η- Ε.Κ.Π.Α. (σσ. 350-361). Διαθέσιμο στο <http://www.omep.gr/συνέδρια/241-11ο-συνέδριο/html>.

A40. Χατζηδάκη, Α. (2019). Ειδικοί εκπαιδευτικοί για τους δίγλωσσους μαθητές: από την αφάνεια και την απαξίωση στη δράση και στη συνεργασία. Στο Βασιλάκη, Ε., Καλμπένη, Σ. & Κίτσιου, Ρ. (επιμ.), *Πρώτη γλώσσα & Πολυγλωσσία. Εκπαιδευτικές & Κοινωνικοπολιτισμικές Προσεγγίσεις* (Πρακτικά Συνεδρίου 'Τζαρτζάνεια 2015'. Τύρναβος, 6-8 Νοεμβρίου 2015). (σσ. 419-434). Διαθέσιμο στο <http://greeklanglab.pre.uth.gr/el/%CF%84%CE%B6%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%B6%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B12015/>.

A41. Chatzidaki, A. & Maligkoudi, C. (υπό δημοσίευση, βλ. Βεβαίωση στο Η.7) *Community language teaching and the celebration of bilingualism; conflicting aims or a sound pedagogy?* In M.Mattheoudakis, E. Griva & M. Moutzi (Ed.), *Migration and Language Education*, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.

A42. Chatzidaki, A., Maligkoudi, C. & Mattheoudakis, M. (υπό δημοσίευση, βλ. Βεβαίωση στο Η.7) Albanian parents and family language policy: the "whys" and the "hows". In M.Mattheoudakis, E. Griva & M. Moutzi (Ed.), *Migration and Language Education*, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.

B. Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

B1. Χατζηδάκη, Α. (1996γ). Η Ελλάδα και οι Έλληνες μέσα από τα εγχειρίδια διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Στο *Μέθοδοι διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας* (σσ. 93-110). Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

B2. Χατζηδάκη, Α. (1996δ). Συμμετοχή στο *Εγχειρίδια διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (ανάλυση τριών σειρών).

B3. Χατζηδάκη, Α. (1997). Η ελληνική γλώσσα στο Βέλγιο. Στο *Η γλωσσική εκπαίδευση των Ελλήνων μεταναστών στην Ευρώπη* (σσ.55-60). Αθήνα: Κ.Ε.Γ./ΥΠ.Ε.Π.Θ.

- B4. Χατζηδάκη, Α. (1999δ).** Η επιβίωση και η λειτουργικότητα των ελληνικών διαλέκτων της περιοχής της Μαριούπολης. Στο *Διαλεκτικοί θύλακοι της ελληνικής γλώσσας* (σσ.65-71). Αθήνα: Κ.Ε.Γ./ΥΠ.Ε.Π.Θ.
- B5. Χατζηδάκη, Α. (2000γ).** Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στις 'κανονικές' τάξεις. Στο Σκούρτου, Ε. (επιμ.), *Τετράδια Εργασίας Νάξου: Διγλωσσία* (σσ.73-89). Ρόδος: Παν/μιο Αιγαίου-Π.Τ.Δ.Ε., ΕΠΕΑΕΚ.
- B6. Χατζηδάκη, Α. (2007β).** Η εμπλοκή Αλβανών μεταναστών στην εκπαίδευση των παιδιών τους: μια εμπειρική έρευνα. Στο Γκόβαρης, Χ., Θεοδωροπούλου, Έ. & Κοντάκος, Α. (επιμ.), *Η παιδαγωγική πρόκληση της πολυπολιτισμικότητας: Ζητήματα θεωρίας και πράξης της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής* (σσ. 133-152). Αθήνα: Ατραπός.
- B7. Chatzidaki, A., & Katsarou, E. (2010).** Teachers' professional development for Intercultural Pedagogy: a case from Greece. In Govaris, Ch. & Kaldi, S. (eds), *The Educational Challenge of Diversity in the International Context* (pp.175-190). Münster: Waxmann Verlag.
- B8. Χατζηδάκη, Α. (2014α).** Η ανάπτυξη της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας μέσα στις συμβατικές σχολικές τάξεις. Στο Κατσαρού, Ε. & Λιακοπούλου, Μ. (επιμ.), *Θέματα διδασκαλίας και αγωγής στο πολυπολιτισμικό σχολείο*. Ενότητα β'. Επιμορφωτικό υλικό (σσ.291-310). Πρόγραμμα ΕΣΠΑ «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών», Θεσσαλονίκη, [www. diapolis.auth.gr](http://www.diapolis.auth.gr).
- B9. Χατζηδάκη, Α. (2014β).** Η ανάπτυξη της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας μέσα στις συμβατικές σχολικές τάξεις. Στο Πρόγραμμα «Διαδρομές» του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας στο πεδίο «Διδακτική» της ενότητας «Άρθρα για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας» (σσ.1-47). Διαθέσιμο στο:
http://elearning.greek-language.gr/pluginfile.php/3396/mod_resource/content/3/%CE%A7%CE%91%CE%A4%CE%96%CE%97%CE%94%CE%91%CE%9A%CE%97_%CE%91%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82%20%CF%89%CF%82%20%CE%932.pdf
- B10. Χατζηδάκη, Α. (2014γ).** Τεστ γλωσσομάθειας. Στο Δαμανάκης, Μ. (επιμ.) *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά. Αποτελέσματα μιας εμπειρικής έρευνας ως προαπαιτούμενα για την ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος ηλεκτρονικής μάθησης* (σσ.44-53). Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.
- B11. Χατζηδάκη, Α., Θώμου, Π., Στύλου, Γ., Σπαντιδάκης, Γ., & Βασαρμίδου, Δ. (2014).** Η διδασκαλία της γλώσσας στο επίπεδο Β2. Στο Χατζηδάκη, Α., Σπαντιδάκης, Γ. & Αναστασιάδης, Π. (επιμ.) *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος* (σσ.193-212). Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ: Ρέθυμνο.
- B12. Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σπαντιδάκης, Γ., Χατζηδάκη, Α., Καπλανέρη, Μ., & Παπαθεοδώρου, Η. (2014).** Συγκρότηση και λειτουργία των Κοινοτήτων Μάθησης. Στο Χατζηδάκη, Α., Σπαντιδάκης, Γ. & Αναστασιάδης, Π. (επιμ.), *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος* (σσ. 229-266). Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ: Ρέθυμνο.
- B13. Σπαντιδάκης, Γ., Χατζηδάκη, Α., Κούρτη-Καζούλλη, Β., Βασαρμίδου, Δ., & Χατζηπαναγιωτίδη, Α. (2014).** Γλωσσική μάθηση υποστηριζόμενη από τον υπολογιστή. Στο Χατζηδάκη, Α., Σπαντιδάκης, Γ. & Αναστασιάδης, Π. (επιμ.), *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά. Σχεδιασμός και*

ανάπτυξη ενός Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος(σσ. 39-54). Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ: Ρέθυμνο.

- B14. Χατζηδάκη, Α. (2015α).** Αξιοποιώντας την πολυγλωσσία και την πολυπολιτισμικότητα του σχολείου μέσα από την προσέγγιση της «γλωσσικής επίγνωσης» (language awareness/ eveil aux langues). Στο Τζακώστα, Μ. (επιμ.), *Γλωσσική εκμάθηση και διδασκαλία σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα: ενσωμάτωση της γλωσσικής απόκλισης και της γλωσσικής ποικιλίας στην τάξη* (σσ. 90-110). Αθήνα: Gutenberg-Δαρδανός.
- B15. Χατζηδάκη, Α. (2015β).** Η ελληνική γλώσσα ως δεύτερη και ως ξένη στη Διασπορά. Εκπαιδευτικές δράσεις και νέα δεδομένα. Στο Σκούρτου, Ε. & Καζούλλη-Κούρτη, Β. (επιμ.), *Διγλωσσία και διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας* (σσ. 70-96). Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα (www.kallipos.gr).
- B16. Chatzidaki, A. (2019).** Greek schools in Germany as a ‘safe haven’; Teachers’ perspectives on new migration and community language schools. In Panagiotopoulou, J. A., Rosen, L., Kirsch, C., & Chatzidaki, A. (eds), *‘New’ Migration of Families from Greece to Europe and Canada - A ‘New’ Challenge for Education?* (pp.153-174). Berlin: Springer Verlag.

Γ. Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

- Γ1. Hatzidaki, A. (1997a).** The size-of-constituent constraint; evidence from Greek-French code-switching. *Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία*, 12, 33-50.
- Γ2. Hatzidaki, A. (2000).** Patterns of code alternation among second-generation Greeks in Brussels. In Coperias, M.J., Redondo J., & Sanmartin, J. (eds.) *Aprendizaje y ensenanza de une segunda lengua. Quaderns de Filologia, Estudis Linguistics V*, 135-150. Valencia: Universitat de Valencia..
- Γ3. Αγιακλή, Χ. & Χατζηδάκη, Α. (2000δ).** Γλωσσική αγωγή και γλωσσική ετερογένεια στην τάξη. *Γλωσσικός Υπολογιστής* (περιοδική έκδοση του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τη γλώσσα και τη γλωσσική αγωγή), 2 (1-2), 179-192.
- Γ4. Χατζηδάκη, Α. (2005).** Μοντέλα διγλωσσικής συμπεριφοράς σε οικογένειες Αλβανών μαθητών: δεδομένα από εμπειρική έρευνα. Στο Χατζηδάκη (επιμ.) «*Δίγλωσσοι μαθητές στα ελληνικά σχολεία: διδακτικές παρεμβάσεις και θεωρητικά ζητήματα*» (Θεματικό τεύχος για το 2005 του περιοδικού *Επιστήμες Αγωγής*), 79-102.
- Γ5. Χατζηδάκη, Α., & Ξενικάκη, Ι. (2011).** Διγλωσσική ικανότητα και γλωσσική επιλογή σε εφήβους με μεταναστευτικό υπόβαθρο. *Επιστήμες Αγωγής* 3/2011, 179-200.
- Γ6. Chatzidaki, A., & Xenikaki, I. (2012a).** Language choice among Albanian immigrant adolescents in Greece: The effect of the interlocutor’s generation, *Menon* 1(1), 4-16.
- Γ7. Chatzidaki, A., & Xenikaki, I. (2012b).** Bilingual development among immigrant adolescents in Greece. *Journal of Applied Linguistics/ Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία*, 27, 13-31.
- Γ8. Chatzidaki, A., & Maligkoudi, C. (2012).** Family language policies among Albanian immigrants in Greece. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*. 16(6), 675-689. DOI: 10.1080/13670050/2012.709817.

- Γ9. Simos, P.G., Sideridis, G.D., Mouzaki, A., Chatzidaki, A., & Tzeveleku, M. (2014).** Vocabulary growth in second language among immigrant school-aged children in Greece. *Applied Psycholinguistics*, 35(3), 621-647. DOI:10.1017/S0142716412000525.
- Γ10. Gkaintartzi A., Chatzidaki A., & Tsokalidou, R. (2014).** Albanian Parents and the Greek Educational Context: Who is Willing to Fight for the Home Language? *International Journal of Multilingual Research*, 8(4), 291-308. DOI: 10.1080/19313152.2014.953004
- Γ11. Χατζηδάκη, Α. & Κοτσώνης, Κ. (2016).** Η πολυγλωσσία στις μειονοτικές οικογένειες της Δυτικής Θράκης: γλωσσικές ιδεολογίες και εκπαιδευτικές επιλογές. *Επιστήμες Αγωγής* (θεματικό τεύχος 2015: «Κοινωνιογλωσσολογικές και διαπολιτισμικές προσεγγίσεις στην πολιτισμική ετερότητα στο σχολείο»), 242-266.
- Γ12. Mattheoudakis, M., Chatzidaki, A., Maligkoudi, C. & Agathopoulou, E. (2016).** Family and School Language Input: Their role in bilingual children's vocabulary development. *Journal of Applied Linguistics/ Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία* 31, 49-69.
- Γ13. Mattheoudakis, M., Chatzidaki, A., & Maligkoudi, C. (2017).** Heritage language classes and bilingual competence: The case of Albanian immigrant children in Greece. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*. DOI: 10.1080/13670050.2017.1384447.
- Γ14. Chatzidaki, A. & Maligkoudi, C. (2018).** Bilingual teaching practices in an Albanian community school in Greece. *Menon*, 5/2018, 5-19.

Δ. Βιβλία

- Δ1. Χατζηδάκη, Α. (2020).** *Διδάσκοντας δίγλωσσα παιδιά: θεωρητικά ζητήματα και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: πεδίο.

Ε. Επιμέλειες συλλογικών τόμων, θεματικών τευχών και πρακτικών συνεδρίων

- E1. Βάμβουκας, Μ. & Χατζηδάκη, Α. (επιμ.) (2001).** *Μάθηση και διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής και ως δεύτερης γλώσσας*. (Πρακτικά συνεδρίου του Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 6-8 Οκτωβρίου 2000). Αθήνα: Ατραπός.
- E2. Χατζηδάκη, Α. (επιμ.) (2005).** *Δίγλωσσοι μαθητές στα ελληνικά σχολεία: διδακτικές παρεμβάσεις και θεωρητικά ζητήματα*. Θεματικό τεύχος για το 2005 του περιοδικού *Επιστήμες Αγωγής*.
- E3. Χατζηδάκη, Α., Σπαντιδάκης, Γ. & Αναστασιάδης, Π. (επιμ.) (2014).** *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος*. Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ: Ρέθυμνο. (http://www.ediamme.edc.uoc.gr/ellinoglossi/images/ebooks/meletes_epistimoniko_yliko/Ellinoglossi_Ekpaideysi_Sxediasmos/Ellinoglossi_Ekpaideysi_B-Tomos.pdf)
- E4. Χατζηδάκη, Α. (επιμ.) (2016).** *Κοινωνιογλωσσολογικές και διαπολιτισμικές προσεγγίσεις στην πολιτισμική ετερότητα στο σχολείο*. Θεματικό τεύχος για το 2015 του περιοδικού *Επιστήμες Αγωγής*.

E5. Panagiotopoulou, L. Rosen, C. Kirsch & A. Chatzidaki (Eds) (2019). *'New' Migration of Families from Greece to Europe and Canada - A 'New' Challenge for Education?* Berlin: Springer Verlag.

E6. Χατζηδάκη, Α., Θώμου, Π., Κοντογιάννη, Δ., Μιχελακάκη, Θ., & Αργυρούδη, Μ. (επιμ.). Πρακτικά 5^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου «Σταυροδρόμι Γλωσσών & Πολιτισμών: Γλώσσες και πολιτισμοί στο σχολείο και στην οικογένεια» (Ρέθυμνο, 1-3 Ιουνίου 2018). Ρέθυμνο: ΕΔΙΑΜΜΕ. (<https://clc5.ediamme.edc.uoc.gr/el/selected-papers-clc5/>)

(υπό έκδοση)

Chatzidaki, A. & Tsokalidou, R. (Eds) *Challenges and Initiatives in Refugee Education: the case of Greece*. Cambridge Scholars Publishing.

Στ. Βιβλιοκρισίες

ΣΤ1. Chatzidaki, A. (2014) Bilingual community education and multilingualism. Beyond heritage languages in a global city, *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 17:6, 737-741, DOI: [10.1080/13670050.2013.873185](https://doi.org/10.1080/13670050.2013.873185)

Ζ. Εκπαιδευτικό υλικό και Προγράμματα Σπουδών

Z1. «Βήματα Μπροστά 1, 2, 3» (εγχειρίδια για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης γλώσσας σε εφήβους ελληνικής καταγωγής στο εξωτερικό – Βιβλίο μαθητή, τετράδιο δραστηριοτήτων, οδηγίες για τον εκπαιδευτικό). Διαθέσιμα στο http://www.ediamme.edc.uoc.gr/diaspora/index.php?option=com_content&view=category&id=98&Itemid=593&lang=el

Z2. Δαμανάκης, Μ. (επιμ.) (2004) *Θεωρητικό Πλαίσιο και Προγράμματα Σπουδών για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη Διασπορά*. Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο. (συμμετοχή στη σύνταξη προγράμματος σπουδών για την Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, βλ. Β1.1., 83-135). Διαθέσιμο στο http://www.ediamme.edc.uoc.gr/diaspora/index.php?option=com_content&view=article&id=230:2014-06-29-14-45-45&catid=137&Itemid=656&lang=el

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΠΡΑΚΤΙΚΑ (ΑΠΟ ΤΟ 2007 ΚΑΙ ΜΕΤΑ)

1. **Chatzidaki, A. (2007)** Language Maintenance in Immigrant Settings: the Case of Albanians in Greece. Προφορική ανακοίνωση στο *11th International Conference on Minority Languages*, Pécs, Hungary, 5-6 Ιουλίου 2007.
2. **Sitarenou, D., & Chatzidaki, A. (2007)** Conversational code-switching in a Greek Kindergarten class. Προφορική ανακοίνωση στο *6th International Symposium on Bilingualism*, Αμβούργο, 30 Μαΐου-2 Ιουνίου 2007.

3. **Sitareniou, D., & Chatzidaki, A. (2009)** Patterns of code-switching among Albanian immigrant children. Προφορική ανακοίνωση στο *7th International Symposium on Bilingualism*, Ουτρέχτη, 8-11 Ιουλίου 2009.
4. **Chatzidaki, A., & Maligkoudi, C. (2012)** Language policies among Albanian immigrant families in Greece. Προφορική ανακοίνωση στο *Sociolinguistics Symposium 19*, Βερολίνο, 20-23 Αυγούστου 2012.
5. **Kourtis-Kazoullis, V., Spantidakis, G., & Chatzidaki, A. (2013)** Building a global learning network for Greek as a Second/Foreign Language. Προφορική ανακοίνωση στο *International Conference on Urban Multilingualism and Education*, Γάνδη, 7-8 Μαρτίου 2013.
6. **Kourtis-Kazoullis, V., Spantidakis, G., & Chatzidaki, A. (2014)** From “Sister Classes” to Global “Communities of Learning” in the Greek Diaspora: Theory and Practice”. Προφορική ανακοίνωση στο *Celebrating Language Diversity*, University of Toronto, Τorόντο, 30 Απριλίου- 2 Μαΐου 2014.
7. **Agathopoulou, L. Mattheoudakis, M., Chatzidaki, A., & Maligkoudi, C. (2014)** Assessing correlations between types of input and language dominance in child bilingualism. Προφορική ανακοίνωση στο AILA 2014, Brisbane, Australia, 10-15 Αυγούστου 2014.
8. **Chatzidaki, A., Maligkoudi, C. & Mattheoudakis, M. (2015)** Ethnic language support and literacy in the family context: the case of Albanian immigrants in Greece. Προφορική ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο με τίτλο *Rethinking Language, Diversity and Education* (Πανεπιστήμιο Αιγαίου- University of Toronto, Ρόδος, 28 Μαΐου -1 Ιουνίου 2015).
9. **Chatzidaki, A. & Maligkoudi, C. (2017)** Bilingual teaching practices in an Albanian community school in Greece. Προφορική ανακοίνωση στο *ECER 2017-The European Conference on Educational Research*, Copenhagen, 22-25 August 2017.
10. **Chatzidaki, A. (2017)** Greek schools in Germany as a ‘safe haven’; Teachers’ perspectives on new migration and heritage language teaching. Προφορική ανακοίνωση στο *ECER 2017-The European Conference on Educational Research*, Copenhagen, 22-25 August 2017.
11. **Chatzidaki, A. (2018)**. Greek state schools in Germany; teachers’ language ideologies in the light of new migration. Εισήγηση στο 5^ο Διεθνές Συνέδριο «Σταυροδρόμι Γλωσσών και Πολιτισμών» Ρέθυμνο, 1-3 Ιουνίου 2018.

ΚΡΙΤΗΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Τα τελευταία χρόνια έχει κρίνει άρθρα προς δημοσίευση στα ακόλουθα ελληνικά και διεθνή περιοδικά:

- *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*
- *Journal of Multilingual and Multicultural Development*
- *international Journal of Multilingualism*
- *Επιστήμες Αγωγής*
- *Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία (JAL)*
- *Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση/Preschool and Primary Education*
- *Επιστημονική Επετηρίδα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
- *Επιστημονικό Βήμα* του Ινστιτούτου Παιδαγωγικών Ερευνών-Μελετών της

ενώ έχει κρίνει εργασίες για συμμετοχή σε διάφορα γλωσσολογικά συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

- Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του 5^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου «Σταυροδρόμι Γλωσσών και Πολιτισμών: Γλώσσες και Πολιτισμοί στο Σχολείο και στην Οικογένεια» (<https://clc5.ediamme.edc.uoc.gr>), διοργάνωση ΕΔΙΑΜΜΕ-ΠΤΔΕ/ΚΕΜΕ-ΠΚ και ομάδα «Πολύδρομο».
- Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίων του Τμήματος, λ.χ. του Διεθνούς Συνεδρίου για τη Μάθηση και Διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής και ως δεύτερης γλώσσας (Οκτώβριος 2000), της 5^{ης} Διεθνούς Δημερίδας Μαθηματικών, 17-19 Απριλίου 2008), του Συνεδρίου του ΕΔΙΒΕΑ για τις ΤΠΕ και τη Δημιουργικότητα στο Δημοτικό Σχολείο (8-10 Ιουνίου 2018), κ.α.
- Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου του Κέντρου Ερευνών και Μελετών του Πανεπιστημίου Κρήτης με τίτλο 'Migration: Interdisciplinary Challenges' (Ρέθυμνο, 17-18 Οκτωβρίου 2019).
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Διεθνών Συνεδρίων, π.χ. του 11^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας (Ρόδος, Σεπτέμβριος 2013) και του Διεθνούς Συνεδρίου "Rethinking Language, Diversity and Education" (Ρόδος, 28 Μαΐου-1 Ιουνίου 2015).
- Διοργανώτρια τον Μάιο 2008 στο Π.Τ.Δ.Ε. της Ημερίδας για δασκάλους και νηπιαγωγούς με θέμα «Η διαχείριση της πολυγλωσσίας στο σχολείο».
- Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού του Π.Τ.Δ.Ε. «Επιστήμες Αγωγής» έως το 2012.
- Συντονισμός δράσεων φοιτητών στο πλαίσιο της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης του Π.Τ.Δ.Ε. (υπεύθυνος Η. Κουρκούτας) με αντικείμενο τη διδασκαλία ελληνικών σε αλλοδαπούς μαθητές (2016 έως σήμερα)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Α. Μαθήματα σε προπτυχιακό επίπεδο και στο Διδασκαλείο "Μαρία Αμαριώτου" του Π.Τ.Δ.Ε.

- Θέματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής (Α06 02)
- Διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα (Α06 05)
- Κοινωνιογλωσσολογία (ή 'Γλώσσα και γλώσσες στην ελληνική κοινωνία') (Α05 04, πρώην Α06 06)
- Η διδασκαλία σε πολύγλωσσες/πολυπολιτισμικές τάξεις (Α06 07)

- Μοντέλα δίγλωσσης εκπαίδευσης (A08 03, πρώην A06 09)
- Η γλώσσα και η διδασκαλία της: βασικές έννοιες ('Θεωρητική γλωσσολογία') (Δ01 05)
- Διπολιτισμικές-διγλωσσικές και διαπολιτισμικές διαστάσεις της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: σχεδιασμός και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού (A06 03)
- Διγλωσσία και διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Υποχρεωτικό Μάθημα, A08 Π01)
- Ζητήματα διδακτικής της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (A08 02)
- Γλώσσες και γραμματισμοί σε πολύγλωσσα/πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα (A08 04)

B. Μαθήματα σε Μεταπτυχιακό επίπεδο

- Συμμετοχή στο διατομεακό μάθημα του Α' τομέα επί σειρά ετών (2001-2009, 2012-13, 2015-17)
- Κύρια επιβλέπουσα σε έξι εργασίες για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην κατεύθυνση «Διγλωσσία/Διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας» του παλαιού ΠΜΣ του Π.Τ.Δ.Ε. (στο πλαίσιο της κατεύθυνσης προσφερόταν μία ή δύο θέσεις ανά τριετία περίπου): Δ. Σιταρένιου (2000), Δ. Νικολούδης (2003), Αι. Μπουνιαλέτου (2003), Ε. Κουκουλάκη (2006), Ι. Ξενικάκη (2010), Κ. Κοτσώνης (2015).
- Διδάσκουσα στο νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. «Επιστήμες Αγωγής» (2015-2018) στην κατεύθυνση: «Θεωρία της παιδείας και σύγχρονες προσεγγίσεις στην παιδαγωγική διαδικασία»- εξειδίκευση «Συγκριτική, Διαπολιτισμική και Δίγλωσση εκπαίδευση» (2 μαθήματα εξειδίκευσης καθ' ολοκληρία)- Κύρια επιβλέπουσα σε τρεις διπλωματικές εργασίες που ολοκληρώθηκαν (Μ. Περακάκη, Ε. Μπαγουράκη, Ει.Κοκολάκη, 2018)
- Διδάσκουσα στο νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. «Επιστήμες Αγωγής» (πρώτο έτος λειτουργίας 2018-2019) στην ειδίκευση «Γραμματισμός, αφήγηση και διδασκαλία της Ελληνικής ως πρώτης και ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας» τα εξής μαθήματα:
 - (ΥΜ 212) «Η διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης γλώσσας: θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές» (Υποχρεωτικό)
 - (ΥΕΜ 216) «Πολυπολιτισμικότητα και πολυγλωσσία στην Ελλάδα: κοινωνιο-γλωσσολογικά και εκπαιδευτικά ζητήματα» και
 - (ΥΕΜ 217) «Εναλλακτικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας».
- Κύρια επιβλέπουσα σε διδακτορική διατριβή που έχει ολοκληρωθεί (Δ. Σιταρένιου, 2011).
- Μέλος τριμελούς επιτροπής σε άλλες πέντε που έχουν υποστηριχτεί επιτυχώς (μία στο Π.Τ.Δ.Ε. του Παν/μίου Αιγαίου (Ν. Στόγιος), μία στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας του Α.Π.Θ. (Μ. Νεράντζη, 2011), και τρεις στο Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης (Δ. Αναστάση, 2008, Χ. Μαλιγκούδη, 2010, Γ. Στύλου, 2010).
- Κύρια επιβλέπουσα σε δύο διπλωματικές εργασίες το 2018-2019 και σε μία 2019-2020 στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Επιστήμες Αγωγής- Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση των ΤΠΕ (E-learning) » του ΕΔΙΒΕΑ του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Μέλος αρκετών τριμελών και επταμελών επιτροπών για μεταπτυχιακές εργασίες στο Π.Τ.Δ.Ε. Κρήτης.
- Εξωτερική κριτής (external examiner, Σεπτέμβριος 2007) σε διατριβή που υποστηρίχτηκε στο Πανεπιστήμιο του Sussex στο Μπράιτον του Ηνωμένου Βασιλείου

(N. Γογωνάς, "Ethnolinguistic Vitality and Language Maintenance in Second-Generation Migrants: A Study of Albanian and Egyptian Pupils in Athens") και εκδόθηκε στη συνέχεια (Gogonas, N. (2010) *Bilingualism and Multiculturalism in Greek Education*. Newcastle upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing)

Γ. Μαθήματα σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών μετά από σχετική πρόσκληση⁵

- Δύο τρίωρα μαθήματα στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας "Διδασκαλία και μάθηση της γλώσσας- ανάπτυξη διδακτικού υλικού" (29-30 Οκτωβρίου 2004) και
- Τρία τρίωρα μαθήματα με θέματα σχετικά με διγλωσσία και διαπολιτισμική παιδαγωγική στο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου (6-8 Απριλίου 2009).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ- ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

- Πρόεδρος του Π.Τ.Δ.Ε. από τον Σεπτέμβριο 2019.
- Αναπληρώτρια Προέδρου του Τμήματος από τον Δεκέμβριο 2015 (Εκλογή στη θέση την 1/11/2017).
- Συντονίστρια της ΟΜΕΑ (Οκτώβριος 2019 έως σήμερα)
- Διευθύντρια του *Εργαστηρίου Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών* (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) από το φθινόπωρο του 2011.
- Μέλος της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. από το 2011 έως τον Οκτώβριο του 2013 και πάλι από το Μάιο του 2015 (ως εκπρόσωπος του Α' τομέα).
- Διευθύντρια του νέου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. και υπεύθυνη για τον συντονισμό του Μαθήματος Κορμού Α' εξαμήνου και των μεταπτυχιακών μαθημάτων του Α' τομέα (από Σεπτέμβριο 2015).
- Αναπληρωματικό μέλος της Ολομέλειας της Επιτροπής Ερευνών ως εκπρόσωπος του Π.Τ.Δ.Ε. (2013-14).
- Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του *Κέντρου Ερευνών και Μελετών* (ΚΕ.Μ.Ε.) του Πανεπιστημίου Κρήτης ως εκπρόσωπος της Σχολής Επιστημών Αγωγής (Μάρτιος 2016 έως 2021).
- Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του *Κέντρου Ερευνών και Μελετών* (Κ.Ε.Μ.Ε.) του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ιούλιος 2012-Αύγουστος 2014).
- Μέλος της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. από το 2002 έως το 2011 (ως εκπρόσωπος του Α' Τομέα) και πάλι από τον Σεπτέμβριο 2020.
- Υπεύθυνη για τη Σχολική Πρακτική Άσκηση του 1^{ου} επιπέδου (συντονισμός, οργάνωση και των πέντε ομάδων και εποπτεία μίας ομάδας φοιτητών) από το 2013 ως το 2016.

⁵ Βλ. βεβαιώσεις στο Η.3.

- Μέλος της Επιτροπής Σχολικής Πρακτικής (2013-2016).
- Εκπρόσωπος της Σχολής Επιστημών Αγωγής στη Σύγκλητο το ακαδ. έτος 2001-02.

**ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ
ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ⁶**

- Μέλος της *Ομάδας Εργασίας* του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για την συμπλήρωση και αναμόρφωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και τα διαπολιτισμικά σχολεία (από Δεκέμβριο 2015 (ΑΔΑ : ΩΒΓΚ4653ΠΣ-8ΦΧ)-[Η επιτροπή συνεδρίασε επτά φορές από τον Ιανουάριο 2016 και ολοκλήρωσε το έργο της στις αρχές Απριλίου 2016 με την κατάθεση σχετικού πορίσματος στον τότε Αν. Υπουργό Θ. Πελεγρίνη]
- Διάλεξη με θέμα τις μειονοτικές γλώσσες στην Ελλάδα και τη διαχείρισή τους σε εκπαιδευτικό επίπεδο σε ημερίδα εργασίας της ερευνητικής ομάδας για την πολυγλωσσία στην Ευρώπη «*Pluriel- Circle pour le plurilinguisme en Europe*» (7 Απριλίου 2006, Institut Universitaire de Formation des Maitres d'Alsace - Université Marc Bloch de Strasbourg, Γαλλία).
- Διάλεξη με θέμα τις εκπαιδευτικές πολιτικές και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ελλάδα σε ημερίδα εργασίας της ομάδας «*Pluriel*» και του Πανεπιστημίου του Λουξεμβούργου (14 Μαρτίου 2007).
- Συμμετοχή με εργαστήριο στο 23^ο Πανελλήνιο συνέδριο της ΔΟΕ-ΠΟΕΔ με θέμα «*Το γλωσσικό μάθημα σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα*» (Λάρνακα, Κύπρος, 21-25 Απριλίου 2009).
- Εισήγηση στην ημερίδα με θέμα «*Γλώσσα και Κοινωνία: μια πολύ στενή σχέση*» με κεντρικό ομιλητή τον Κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Α.Π.Θ. Καθ. Σωφρόνη Χατζησαββίδη (13 Μαΐου 2007, Διαρκές σεμινάριο Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης).
- Εισήγηση στο Συμπόσιο "*Learning Greek as a Second Language Online: The Combined Dynamic Model of Language Learning (CDMLL) of the University of Crete*" που διοργανώθηκε από το *Centre for Educational Research in Languages and Literacies (CERLL)* του *Ontario Institute for Studies in Education (OISE)*, University of Toronto (24 Απριλίου 2014).
- Εισήγηση με τίτλο «*Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη Διασπορά: Το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης του Πανεπιστημίου Κρήτης*» στη διημερίδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για την Πιστοποίηση Ελληνομάθειας (Αθήνα, 3-5 Οκτωβρίου 2014).
- Συμμετοχή με εισήγηση και εργαστήριο στο Συνέδριο «*Η διαπολιτισμική διάσταση στη διδασκαλία των Μαθηματικών, της Γλώσσας και της Ιστορίας*» (Λευκωσία, 26 Νοεμβρίου 2016, διοργάνωση Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου & Πανεπιστήμιο Λευκωσίας-Έδρα UNESCO) με θέμα «*Αναπτύσσοντας την ελληνομάθεια των δίγλωσσων μαθητών μέσα στις συμβατικές τάξεις: σύγχρονες προσεγγίσεις*».
- Διάλεξη στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Κολωνίας (15 Νοεμβρίου 2016) μετά από πρόσκληση της

⁶ Ενδεικτικές βεβαιώσεις στο Η.3, Η.8 και Η.9.

Καθηγήτριας Α. Panagiotopoulou, με τίτλο "Immigrant children at schools; the Greek experience (1990-2015)".

- Τριήμερο επιμορφωτικό σεμινάριο σχετικά με τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε στελέχη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου μετά από πρόσκληση (Λευκωσία, 15-17 Φεβρουαρίου 2017).
- Εισήγηση στην Ημερίδα προς τιμήν του Jim Cummins (στο πλαίσιο του εορτασμού της απονομής του τίτλου του Επίτιμου Διδάκτορα από το ΤΕΑΠΗ Αθηνών) με θέμα «Διδάσκοντας τον Jim Cummins στην Ελλάδα: προκλήσεις και ιδιαιτερότητες» (Τετάρτη 8 Μαρτίου 2017, Αθήνα).
- Εισήγηση στην 1^η Επιμορφωτική Συνάντηση για Εκπαιδευτικούς της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (Οδησός, 27-30 Απριλίου 2017) με τίτλο «Το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.): εργαλεία και πόροι για τη διδασκαλία και τη μάθηση της ελληνικής γλώσσας και ιστορίας στη διασπορά».
- Κεντρική εισήγηση («Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα στη συμβατική τάξη: θεωρητικό πλαίσιο και προτάσεις διδασκαλίας») και εργαστήριο σε εκπαιδευτικούς στο συνέδριο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου με τίτλο «Βασικές αρχές διδασκαλίας στην πολύγλωσση τάξη» (Λευκωσία, 13-2-2019).
- Εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι «Κοινωνία ευάλωτες ομάδες και ενίσχυση της πρόσβασης στην εκπαίδευση» του 1^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου για τη Δια Βίου Μάθηση με τίτλο «Συνέργειες για την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης» (διοργάνωση Δήμος Ηρακλείου, 2-3 Μαρτίου 2019).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ⁷

- *Επισκέπτης Ερευνητής* (7-14 Οκτωβρίου 2004) στο ερευνητικό κέντρο *Babylon (Centre for Studies of the Multicultural Society)* του University of Tilburg στην Ολλανδία (διευθυντής Prof. Guus Extra)
- *Επισκέπτης Ερευνητής* (Visiting Research Fellow) (22 Οκτωβρίου-16 Νοεμβρίου 2006) στο School of Education, Communication and Language Sciences του University of Newcastle-upon-Tyne. Head of Department: Prof. Li Wei.
- Συμμετοχή στο πρόγραμμα *ERASMUS-SOCRATES* (2-9 Απριλίου 2006): Εκπαιδευτική επίσκεψη μίας εβδομάδας στο *Institut Universitaire de Formation des Maitres d' Alsace* στο Στρασβούργο σε 'ανταλλαγή' με την συνάδερφο Christine Hélot: διδασκαλία μαθημάτων σε φοιτητές Παιδαγωγικού τμήματος.
- Συμμετοχή στο πρόγραμμα *ERASMUS-SOCRATES* (10-17 Μαρτίου 2007): Εκπαιδευτική επίσκεψη μίας εβδομάδας στο *Institut Universitaire de Formation des Maitres d' Alsace* στο Στρασβούργο σε 'ανταλλαγή' με την συνάδερφο Andrea Young: διδασκαλία μαθημάτων σε φοιτητές Παιδαγωγικού τμήματος.
- Συμμετοχή μετά από πρόσκληση στο *Conference on Scientific Cooperation between Greece and Germany 2015* και συγκεκριμένα στο *5^ο Workshop (Linguistic Diversity and Language Pedagogy: Greek and German cases, coordination: Prof.*

⁷ Ενδεικτικές βεβαιώσεις στο Η.3 και στο Η.9.

Androutsopoulos) που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο του Αμβούργου (5-7 Φεβρουαρίου 2015).

- Συμμετοχή μετά από πρόσκληση στο *2nd International Workshop on Multilingualism with Ofelia García*, που διοργανώθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2016 από το Πανεπιστήμιο της Κολωνίας στο πλαίσιο του προγράμματος SINTER (*Competence Area V- Social Inequalities and Intercultural Education*), χρηματοδοτούμενο από την *Institutional Strategy of the University of Cologne within the German Excellence Initiative*). Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Α. Panagiotopoulou.
